

บุญมาก ขุนพรหม : รูปแบบการพัฒนานครหลวงเวียงจันทน์ที่สัมพันธ์กับสะพานมิตรภาพ
(DEVELOPMENT GUIDELINES FOR VIENTIANE IN RELATION TO THE EFFECTS OF THE MITTRAPHAB
BRIDGE) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. เกียรติ จิระกุล, 340 หน้า. ISBN 974-634-953-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการวางแผนซึ่งนำการพัฒนานครหลวงเวียงจันทน์ เพื่อ
รองรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการก่อสร้างสะพานมิตรภาพเชื่อมระหว่างเวียงจันทน์
-หนองคาย ตามนโยบายเปิดประเทศเพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของรัฐบาลลาว และนโยบายเปิดประตู
การค้าสู่อินโดจีนของรัฐบาลไทย รวมทั้งศึกษาแนวทางการกระจายความเจริญจากนครหลวงสู่ภูมิภาค เพื่อให้การพัฒนา
ประเทศมีความสมดุล และให้ภูมิภาคต่าง ๆ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการก่อสร้างสะพานมิตรภาพแห่งนี้

จากการศึกษาพบว่าสะพานมิตรภาพมีส่วนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของนครหลวงเวียงจันทน์ขยายตัวใน
อัตราที่สูงกว่าเดิม โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของการลงทุนจากต่างประเทศ การขยายตัวด้านการท่องเที่ยว การบริการ
และการค้า โดยมีปัจจัยสนับสนุนอย่างอื่นได้แก่ ความได้เปรียบด้านที่ตั้งของนครหลวง ซึ่งตั้งอยู่ในใจกลางของ
ประเทศที่ยังมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และมีค่าจ้างแรงงานต่ำ อีกทั้งมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีกว่าภูมิภาคอื่น จึง
ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกระจุกตัวในนครหลวงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านกายภาพ
สังคมและวัฒนธรรม และการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อ
โครงสร้างของเมืองและภูมิภาคต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหามากมายในปัจจุบัน ที่สำคัญได้แก่ ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่ง
ไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการขยายตัวอาคารบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างได้เพียงพอ

ปัญหาการกระจุกตัวของการพัฒนาในนครหลวงอันเนื่องจากการลงทุนที่เกิดขึ้นได้รับผลตอบแทนด้าน
เศรษฐกิจที่มีมูลเหตุมาจากสะพานแห่งนี้ และคาดการณ์ว่าแนวโน้มในอนาคตผลประโยชน์จากการลงทุนที่ขยายตัว
จะยังคงเกิดขึ้นในนครหลวงมากกว่าที่จะกระจายไปยังภาคอื่น การพัฒนาที่เกิดขึ้นดังกล่าวทำให้นครเวียงจันทน์มี
บทบาทเป็นสถานีขนส่งปลายทางมากกว่าที่จะเป็นสถานีชุมทางที่ช่วยกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ
ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันยังมีความขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศทั่ว ๆ ไปอันเป็นอุปสรรคต่อการกระจาย
ความเจริญ แต่อย่างไรก็ตามสะพานแห่งนี้ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เร่งให้เกิดการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งไปยัง
ภูมิภาครอบนอก และสามารถเชื่อมกับโครงข่ายของประเทศเพื่อนบ้านได้สะดวกอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ผล
กระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและจะเกิดขึ้นต่อไปของสะพานมิตรภาพที่มีต่อนครหลวงเวียงจันทน์และภูมิภาคจะมีมาก
น้อยเพียงใดนั้น จะขึ้นอยู่กับนโยบายการร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาประเทศของประเทศทั้งสอง ตลอดจนความ
ร่วมมือด้านเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ ผังโครงสร้างการพัฒนานครหลวงเวียงจันทน์ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบ
การพัฒนาที่เน้นการอนุรักษ์พื้นที่เมืองเก่าและส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ของเมืองที่จะขยายออกไปตามขนาดและ
ทิศทางที่เหมาะสมและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภูมิภาคและเมืองหลัก เพื่อให้
เกิดการกระจายความเจริญจากนครหลวงสู่ภาคต่าง ๆ อย่างสมดุล โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาภาคที่สอดคล้องกับ
ศักยภาพของแต่ละพื้นที่ที่สัมพันธ์กับการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกับโครงข่ายของประเทศ
เพื่อนบ้านอันได้แก่ เวียดนาม กัมพูชา และจีนตอนใต้ นอกเหนือจากไทย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนา
ประเทศให้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงต่อไปในอนาคต

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางแผนเมือง
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม